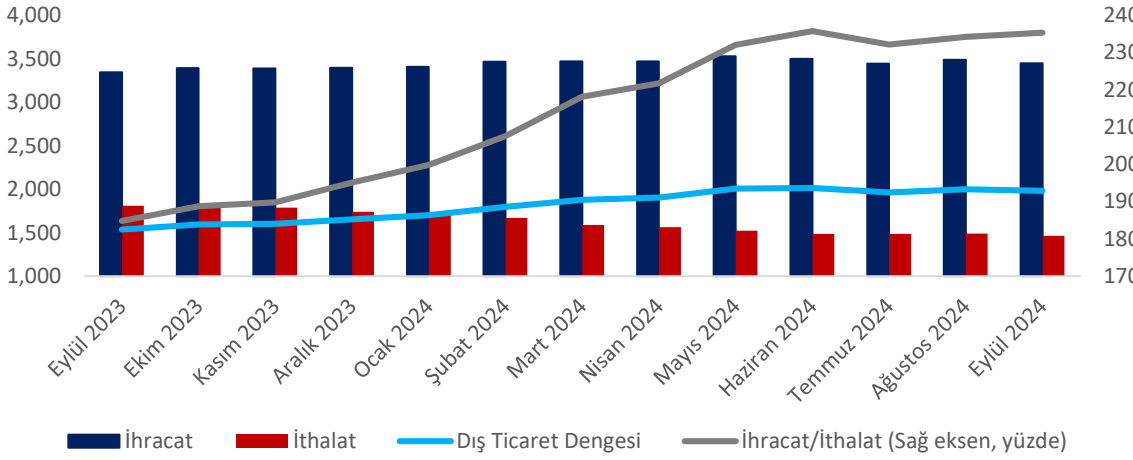

KONYA'DA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 50 PUANIN ÜZERİNDE YÜKSELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Eylül 2024'te Konya'nın ihracatı 291,38 milyon dolar, ithalatı ise 103,97 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,9 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise yüzde 235 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ithalat artış hızı yavaşlarken ihracatın yükselmesine bağlı olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı artış eğilimindedir ve Eylül 2024 itibarıyla artış 50 puana çıkmıştır. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Eylül 2024 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 73,7'sini karşılarken dış ticaret açığı da 82,9 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Eylül 2023 – Eylül 2024)

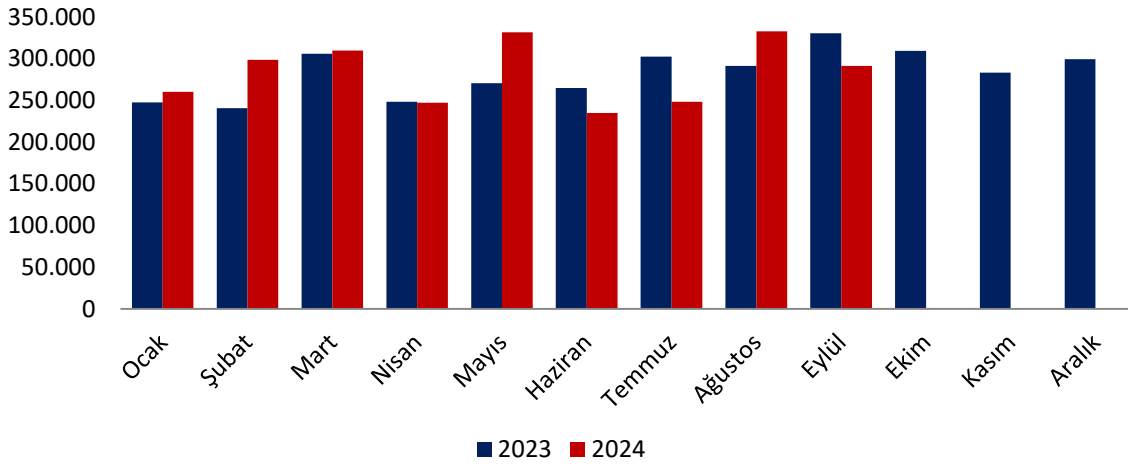
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	232.267	315.177	-82.909	547.444	73,7%	-2,78%	-1,46%
Konya	3,446	1,465	1,981	4,910	235%	3,1%	-19,0%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ihracat geçen aya göre 41,1 milyon dolar azaldı

Konya'da ihracat Ağustos 2024'te 332,5 milyon dolar seviyesinde iken Eylül ayında bir önceki aya göre 41,1 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 39,1 milyon dolar azalarak 291,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Eylül ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 3,1'dir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2023-2024 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265	283.031	299.342
2024	260.033	298.542	309.751	247.183	331.541	235.011	248.382	332.523	291.387			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yılıklılandırılmış, % değişim)

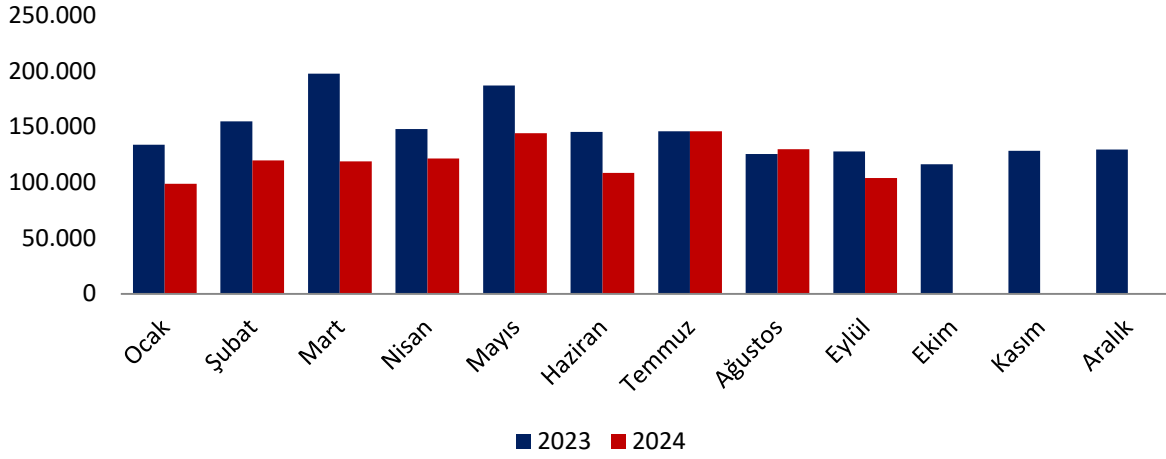
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%	4.3%	3.6%	3.6%
2024	2.9%	5.6%	5.1%	7.4%	8.3%	7.9%	4.2%	5.4%	3.1%			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya’da ithalat geçen aya göre 25,9 milyon dolar azaldı

Konya’da Ağustos 2024’te 129,9 milyon dolar seviyesinde olan ithalat, Eylül 2024’te bir önceki aya göre 25,9 milyon dolar azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 23,9 milyon dolar azalarak 104 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya’nın İthalatı 2023-2024 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya’nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771	116.259	128.196	129.503
2024	98.607	119.595	118.707	121.481	144.086	108.515	145.779	129.861	103.976			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya’nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%	18.0%	16.8%	10.7%
2024	6.5%	2.2%	-7.4%	-10.5%	-15.8%	-18.8%	-19.8%	-19.0%	-19.0%			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında “Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Eylül 2024’te ihracat içinde yüzde 3,3’lük pay ile beşinci sırada yer alan “Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler” sektörünün ihracatı geçen yılın aynı ayına göre 2,2 milyon dolar seviyesinden 9,6 milyon dolara ulaşmıştır (yüzde 337,39 artış). Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 4,4’lük payı olan “Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı” sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Ayrıca, “Plastikler ve mamulleri” ve “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörlerindeki artışlar da dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Eylül 2024
	Eylül 2024	Eylül 2023		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	100.946.429	91.711.754	10,07%	34,64%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	64.823.192	60.866.378	6,50%	22,25%
Demir veya çelikten eşya	13.889.346	16.233.533	-14,44%	4,77%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	12.908.017	17.094.483	-24,49%	4,43%
Plastikler ve mamulleri	11.822.536	9.084.669	30,14%	4,06%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	9.647.059	2.205.599	337,39%	3,31%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	9.063.931	7.053.488	28,50%	3,11%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	8.953.130	10.290.320	-12,99%	3,07%
Kakao ve kakao müstahzarları	8.132.254	9.671.895	-15,92%	2,79%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.956.659	7.313.013	-18,55%	2,04%
Toplam	291.387.921	330.535.685	-11,84%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında “Hububat” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2023 Eylül ayında 612 bin dolar düzeyinde olan “Hububat” sektörünün ithalatı, 2024 Eylül ayında 2,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 2,7’ye ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan sekizinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 2,7 payı bulunan “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı” ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

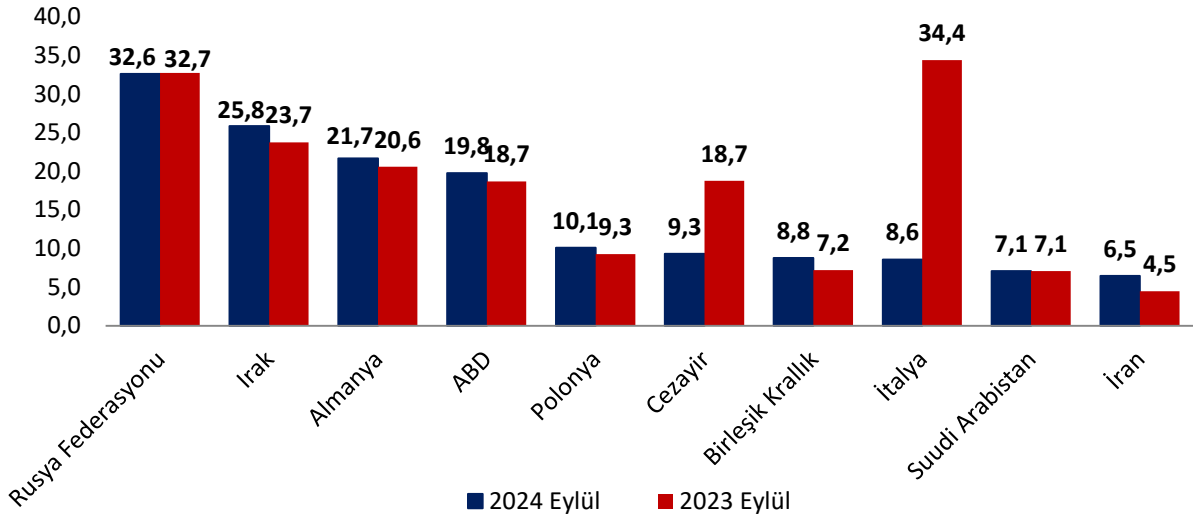
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Eylül 2024
	Eylül 2024	Eylül 2023		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	37.709.069	35.844.922	5,20%	36.3%
Plastikler ve mamulleri	7.387.058	10.351.290	-28,64%	7.1%
Demir ve çelik	5.998.633	8.064.528	-25,62%	5.8%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	4.463.700	2.993.746	49,10%	4.3%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	4.165.870	10.666.807	-60,95%	4.0%
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin	3.645.955	1.455.515	150,49%	3.5%
Demir veya çelikten eşya	3.288.833	5.465.707	-39,83%	3.2%
Hububat	2.849.525	612.537	365,20%	2.7%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	2.809.085	7.672.509	-63,39%	2.7%
Canlı hayvanlar	2.585.617	4.249.676	-39,16%	2.5%
Toplam	103.976.44	127.771.709	-18,62%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında Konya'nın İtalya'ya olan ihracatı yüzde 75,0 azaldı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Eylül ayında ihracatın en fazla azaldığı ülke İtalya olmuştur. Konya'nın İtalya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 75,0 azalarak 8,6 milyon dolara düşmüş, toplamdaki payı da yüzde 2,9'a düşmüştür. Bunun yanı sıra, Konya'nın ihracatında ilk 10 ülke içerisinde bu dönem ihracat partnerlerinden Cezayir'de, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 50,4'lük bir daralma yaşanmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde İran, Birleşik Krallık, Irak ve Polonya'ya yapılan ihracatta yüzde 8'in üzerinde artışlar gerçekleşmiştir (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Eylül 2024, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

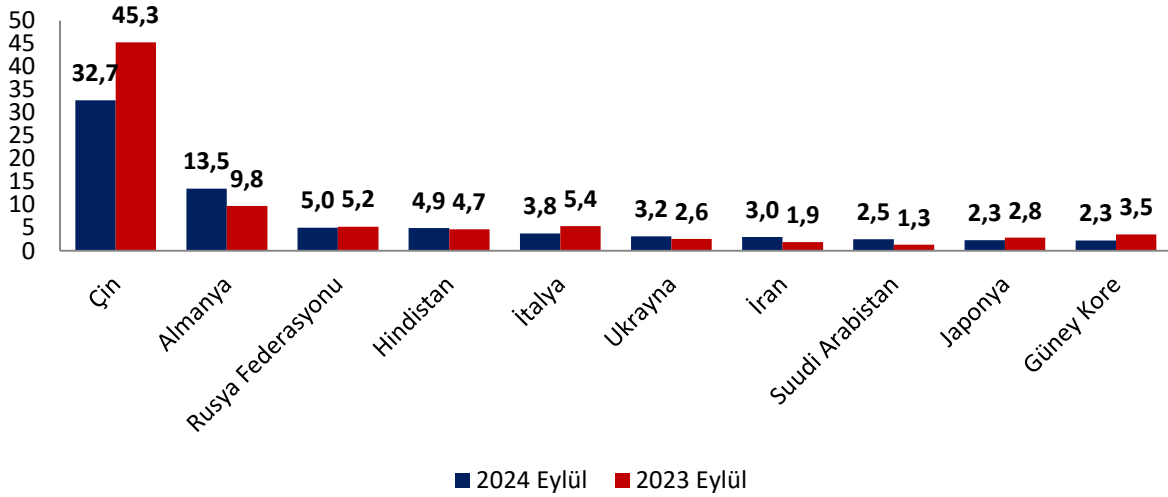
	Partner Ülke	İhracat (\$) Eylül 2024	Değişim (%) Eylül 2023 – Eylül 2024	Pay
1	Rusya Federasyonu	32.597.014	-0,3%	11,2%
2	Irak	25.826.681	8,9%	8,9%
3	Almanya	21.680.494	5,3%	7,4%
4	ABD	19.759.216	5,8%	6,8%
5	Polonya	10.080.450	8,6%	3,5%
6	Cezayir	9.304.112	-50,4%	3,2%
7	Birleşik Krallık	8.781.240	22,2%	3,0%
8	İtalya	8.587.791	-75,0%	2,9%
9	Suudi Arabistan	7.091.304	-0,1%	2,4%
10	İran	6.455.740	44,2%	2,2%
	Diğer	141.223.879	-8,11%	48,5%
	Toplam	291.387.921	-11,8%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Eylül ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 12,6 milyon dolar azalmasına rağmen 32,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 31,4 olmuştur. Eylül ayında Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 13'lük pay ve 13,5 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Almanya'dır. Bu dönemde, Konya'nın Suudi Arabistan ve İran'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek yıllık artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ükelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Eylül 2024, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Eylül 2024	Değişim (%) Eylül 2023 – Eylül 2024	Pay
1	Çin	32.682.380	-27,8%	31,4%
2	Almanya	13.507.732	38,1%	13,0%
3	Rusya Federasyonu	5.040.429	-3,9%	4,8%
4	Hindistan	4.944.352	5,2%	4,8%
5	İtalya	3.758.033	-30,2%	3,6%
6	Ukrayna	3.175.107	23,6%	3,1%
7	İran	3.000.079	60,5%	2,9%
8	Suudi Arabistan	2.535.328	94,8%	2,4%
9	Japonya	2.338.026	-17,9%	2,2%
10	Güney Kore	2.261.762	-36,0%	2,2%
	Diğer	30.733.218	-32,1%	29,6%
	Toplam	103.976.446	-18,61%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları